

Mötesanteckningar Kunskapsråd Hälsa och rehabilitering

Tid: 2023-11-15 kl. 8.30 – 12.00

Plats: Digitalt möte Punkt 1 och 2 tillsammans med övriga kunskapsråd
Punkt 3 - 6 endast Kunskapsråd hälsa och rehabilitering

Närvarande

Tjänstepersoner

Micael Edblom, ordf.	RJL
Marie Gustavsson, processtöd	RJL
Susanne Yngvesson	RJL
Niklas Fögher	RKL

LiU-representant

Fredrik Iredahl

Ordförande regionala programområden

Maria Elgstrand, RPO Hälsöfrämjande
Jörgen Bergström, RPO Psykisk hälsa
Anette Johansson, RPO Primärvård
Ulrika Stefansson, RPO Äldres hälsa och palliativ vård
Pernilla Järnvall Hint, RPO Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin

Adjungerad

Hanna Israelsson Larsen, punkt 4

1. Inledning

Mats Petersson, ordförande i KR Medicin och akut vård hälsar välkommen till den gemensamma delen av mötet. Han informerar kort om Kunskapsrådets uppdrag, de patientlöften som finns och strukturen för samarbetet inom Sydöstra sjukvårdsregionen.

Susanne Yngvesson informerar om aktuella frågor från Regionsjukvårdsledningens möte den 26 oktober och de remisser som publiceras idag med svarsdatum den 14 februari 2024.

Mer information finns i [RSLs mötesanteckningar och](#)

[Samordnade remissvar - Sydöstra sjukvårdsregionen \(sydostrasjukvardsregionen.se\)](http://sydostrasjukvardsregionen.se)

2. Hälsöfrämjande arbete

Maria Elgstrand informerar om aktiviteter och statusläge för arbetet med hälsofrämjande insatser i RPO Hälsöfrämjande och Pernilla Järnvall Hint ger exempel på hälsofrämjande och förebyggande insatser inom RPO rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin.

Det övergripande målet för den nationella folkhälsopolitiken är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation (30 år). Utvecklingen just nu går åt motsatt håll.

Utmaningar:

- En allt äldre befolkning som ger ökat sjukvårdsbehov
- Ökad ojämlikhet i hälsa i befolkningen och olika grupper har olika förutsättningar att ta hand om sin hälsa
- Ökande kompetens- och resursbrist
- Ekonomisk tuff situation,

Vi befinner oss inom kort i gapet där efterfrågan och behov inte täcks upp av befintliga resurser om vi fortsätter att göra som vi alltid gjort. Att få till en omställning mot en mer Nära vård är en nödvändighet och är på agendan hos alla tre regioner.

Pågående arbete och utvecklingstendenser handlar bland annat om:

- Fokus på hälsa, hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete. Det finns förståelse för att förebyggande arbete är nödvändigt för att klara framtida utmaningar. Detta ställer krav på prioriteringar
- Behov av förbättrad omvärldsbevakning och framtidsspaning för att tidigt upptäcka vad som kommer påverka folkhälsan
- Fortsatt stora behov inom områdena psykisk ohälsa och övervikt och fetma
- Vidareutveckla digitala tjänster
- Ökad samverkan och samarbete

Hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete behöver bedrivas långsiktigt och i samverkan mellan olika aktörer för att nå bäst effekt.

RPO hälsofrämjande har många Regionala arbetsgrupper där mycket av det konkreta arbetet sker. Några exempel är Hälsan spelar roll som är kurser som vänder sig till boende med LSS-insats med syftet att påverka levnadsvanor för att uppnå en god hälsa. Det är personal som utbildas och som i sin tur utbildar de boende. Följeforskning pågår. Ett annat exempel är alkohol- och tobaksfri inför (planerad) operation där man har kontakt med RPO kirurgi.

Uppdraget för RPO rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin omfattar hela vårdkedjan med primär- och sekundärpreventiva insatser, primärvård och specialiserad vård, rehabilitering i öppen och slutna vård, specialiserad rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicinska insatser.

Exempel på hälsofrämjande arbete:

Inom rehabiliteringsområdet finns en RAG som jobbar med rehabilitering vid hjärtsjukdom. Syftet är att fler ska få tillgång till kunskap och insikt om betydelsen av fysisk träning och aktivitet vid hjärtsjukdom, fler ska bli fysiskt aktiva över tid och att skapa förutsättningar för fler personer med hjärtsjukdom att på ett patientsäkert sätt ta eget ansvar för fysisk träning/aktivitet och bli mer fysiskt aktiva med varaktighet över

tid.

För att främja eget ansvarstagande för fysisk aktivitet och träning över tid behövs det en ökad medvetenhet om beteendeförändringar såväl hos patienter som vårdpersonal.

Inom habilitering har man börjat jobba med ett annat fokus och förhållningssätt – Hälsa för hela livet.

Inom försäkringsmedicin har man tagit fram ett strukturerat sätt att jobba med sjukskrivningsprocessen där rehabkoordinatören kommer in i ett tidigare skede i processen. Följeforskning pågår.

Diskussionen fortsätter i resp. kunskapsråd.

Mer info finns i bildspel.

3. Reflektioner från hälsofrämjande arbete

Ett tack till Maria och Pernilla för inspirerande föredrag. Flera RPOer vill ha samarbete inom det hälsofrämjande arbetet t.ex. är RPO psykisk hälsa intresserat av konceptet Hälsan spelar roll och RPO Äldres hälsa och palliativ vård inspireras av hur arbetet i de regionala arbetsgrupperna har lagts upp.

Reflektioner från föredraget om hälsofrämjande arbete:

Alla anser att det hälsofrämjande arbetet är viktigt men att det inte får prioriteras före vården av de mest sjuka som behöver vård. Det är också viktigt att jobba på alla nivåer samtidigt.

4. Forskning

Hanna Israelsson Larsen presenterar sin forskning kring STARS som är ett strukturerat arbetssätt vid sjukskrivning och rehabilitering.

Syftet är att undersöka STARS ur ett patientcentrerat, organisatoriskt samt resurs-effektivt perspektiv. Studien vill få svar på hur sjukskrivningsmönstret ser ut på hälso- och vårdcentralerna som arbetar enligt STARS, hur patienterna upplever och erfar sin sjukskrivningsprocess på de hälso- och vårdcentraler där man arbetar enligt STARS, hur personalen arbetssättet upplever och erfar STARS och om och i så fall hur STARS påverkar arbetsmiljön hos de personalkategorier som arbetar med sjukskrivna patienter,

Studien har omfattat 9 hälso- och vårdcentraler, 3 i varje region i Sydöstra sjukvårdsregionen.

Mer information finns i bilaga.

5. Från handlingsplanen

Ordförande i resp. RPO lyfter fram något framgångsrikt område i handlingsplanen med framgångsfaktorer och något område där man inte riktigt nått den framgång man önskat med analys och förbättringsförslag.

RPO psykisk hälsa: Lyfter fram Ätstörningsvård och Strategisk samverkan som områden där man nått målen i handlingsplanen. Områden där man inte riktigt nått fram är utkommunicering av vård- och insatsprogram. För att nå ut bättre startar en pilot i RÖ med webinarier. Ett annat område där man inte riktigt nått ända fram är NR ADHD där man måste jobba mer med kodning.

RPO Primärvård: Lyfter fram att man blivit bättre på att identifiera sköra äldre patienter på ett tidigt stadium och planera och utföra proaktiva insatser genom av att lära av varandra och dela goda exempel. Ett annat område är en ökning av användandet av Primärvårdskvalitet för att få mer jämlik vård. Det har däremot varit svårt att bemanna övriga kunskapsråd med representanter från RPO och målet för arbetsgruppen som jobbar med remisshantering har inte nåtts. RPO vill diskutera upplägg/arbetssätt med RSL au.

RPO Äldres hälsa och palliativ vård: Lyfter fram utvecklingsområden som pågår eller ska påbörjas som screeningprogram vid skörhet och samverkan om journalmallar i Cosmic. Områden där man inte når målen är t.ex. munhälsobedömning sista levnadsveckan och dokumenterade brytpunktssamtal.

RPO Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin: Lyfter fram arbetet med STARS och utbildningsprogrammet Framtidens rehabilitering är nära som positiva områden där man når målen. Ett område där målen inte uppfyllts är implementering av 1177 direkt.

RPO hälsofrämjande: Lyfter fram sin samverkan med andra RPOer för att skapa dialog och identifiera gemensamma utvecklingsinsatser som ett gott exempel och som förbättringsförslag lyfter man fram ett nytt mål i handlingsplanen för 2024 --
-att involvera och göra patienter/befolkning delaktiga.

Representant för RPO barn och ungas hälsa saknas.

Mer info finns i bilaga.

6. Avslutning

Micael tackar för det fina arbete som pågår i RPOerna och för fint samarbete. Vid årsskiftet övergår ordförandeskapet för detta kunskapsråd till Region Östergötland. Ny ordförande blir Lena Törnfeldt och nytt processtöd blir Charlotte Sand.

Vid anteckningarna
Marie Gustavsson